Y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol
—
Health and Social Care Committee

Senedd Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddIechyd@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddIechyd
0300 200 6565
—
Welsh Parliament
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddIechyd@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddIechyd
0300 200 6565

Alexandra Howells
Prif Weithredwr
Addysg a Gwella Iechyd Cymru

Sue Evans
Prif Weithredwr
Gofal Cymdeithasol Cymru

23 Tachwedd 2021

Annwyl Alexandra a Sue

Cwestiynau dilynol ar ôl sesiwn dystiolaeth ar 4 Tachwedd 2021 ar *Cymru Iachach: Ein Strategaeth Gweithlu ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol*

Diolch am ddod i'n cyfarfod ddydd Iau 4 Tachwedd 2021 ac ymateb i'n cwestiynau. Yn dilyn y sesiwn, cytunodd yr Aelodau i ysgrifennu atoch gyda nifer o gwestiynau dilynol, fel sydd wedi'u hamlinellu yn yr atodiad i'r llythyr hwn.

Byddem yn ddiolchgar o gael eich ymateb erbyn dydd Iau 16 Rhagfyr.

Yn gywir

Russell George AS
Cadeirydd y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg. We welcome correspondence in Welsh or English.

Atodiad: cwestiynau dilynol ar ôl y sesiwn dystiolaeth ar 4 Tachwedd 2021

Yn dilyn y sesiwn dystiolaeth gydag Addysg a Gwella Iechyd Cymru a Gofal Cymdeithasol Cymru ar 4 Tachwedd 2021, byddem yn croesawu gwybodaeth bellach ar y materion a restrir isod. Byddem yn ddiolchgar o gael eich ymateb erbyn dydd Iau 16 Rhagfyr.

Addysg a hyfforddiant

1. Buom yn trafod effaith y pandemig gyda chi ar leoliadau gwaith clinigol a gallu myfyrwyr gofal iechyd i ennill sgiliau digonol mewn ymarfer clinigol. Lle gallai mynediad i leoliadau clinigol fod wedi'i gyfyngu gan y pandemig – er enghraifft mewn perthynas â deintyddiaeth – a oes gennym sicrwydd bod ymarferwyr sydd newydd gymhwyso wedi gallu ennill y sgiliau a'r profiad i ymarfer yn ddiogel?

2. Beth yw eich barn ar rôl rhagnodi anfeddygol, er enghraifft gan fferyllwyr neu weithwyr proffesiynol perthynol i iechyd, a pha gynlluniau sydd gennych ar waith i gefnogi hyn?

3. Sut y bydd y strategaeth gweithlu neu'r cynlluniau gweithredu cysylltiedig yn cefnogi'r broses o ddatblygu sgiliau estynedig a rolau ymarfer uwch ar draws grwpiau proffesiynol, ac yn sicrhau bod gweithwyr iechyd a gofal proffesiynol yn gallu gweithio hyd begwn eu trwyddedau?

Hyfforddiant a pharodrwydd digidol

4. Yn ystod y sesiwn buom yn trafod thema'r strategaeth 'adeiladu gweithlu sy'n barod yn ddigidol' gyda chi. Rhowch fanylion pellach am ba asesiadau a wnaed o'r buddsoddiad ychwanegol mewn hyfforddiant (amser ariannol ac amser staff) a allai fod yn ofynnol i sicrhau bod y gweithlu iechyd a gofal cymdeithasol yn barod, ac yn gallu mabwysiadu technolegau newydd a harneisio arloesedd.

Amrywiaeth a chynhwysiant

5. Sut mae strategaeth y gweithlu a'r cynlluniau gweithredu cysylltiedig yn rhoi ystyriaeth ddigonol i'r gweithlu cyfan ar draws iechyd a gofal cymdeithasol, gan gynnwys nid yn unig ymarferwyr rheng flaen ond hefyd staff ategol a rheolwyr?

6. Mae tystiolaeth gan y Cyngor Meddygol Cyffredinol yn tynnu sylw at y ffaith bod cyfradd pasio arholiadau ar gyfer hyfforddeion BAME 15 y cant yn is nag ar gyfer hyfforddeion gwyn ar draws yr holl arbenigeddau meddygol yng Nghymru. Amlinellwch pa rôl sydd gan Addysg a Gwella Iechyd Cymru a Gofal Cymdeithasol Cymru wrth fynd i'r afael â'r rhwystrau a brofir gan fyfyrwyr o gefndiroedd lleiafrifoedd ethnig, ac yn benodol pa gamau sy'n cael eu cymryd i ddeall y bwlch cyrhaeddiad, a mynd i'r afael â hwnnw.

7. Yn ystod y sesiwn gwnaethoch sôn fod bylchau yn y data monitro cydraddoldeb ac amrywiaeth sydd gennych ar y gweithlu iechyd a gofal cymdeithasol, er enghraifft o ran cefndir ethnig a statws anabledd. Fe wnaethoch gydnabod bod angen gwthio i gwblhau data fel bod gennym niferoedd mwy cywir. Amlinellwch pa gamau a gymerir i wella cyflawnrwydd a chadernid y data hwn.

8. Amlinellwch sut mae'r strategaeth – a'r cynlluniau gweithredu cysylltiedig – yn cydnabod ac yn mynd i'r afael â'r diffyg amrywiaeth mewn rhai meysydd, er enghraifft gwaith cymdeithasol, yn enwedig mewn swyddi uwch reolwyr.

Y Gymraeg a gwasanaethau dwyieithog

9. Pa brosesau sydd ar waith ar draws gwasanaethau iechyd a gofal i nodi ble mae bylchau o ran sgiliau Cymraeg, a sicrhau bod y wybodaeth hon ar gael yn systematig ar gyfer Addysg a Gwella Iechyd Cymru a Gofal Cymdeithasol Cymru?

10. Yn ystod y sesiwn, buom yn trafod argaeledd hyfforddiant nyrsio dwyieithog a Chymraeg gyda chi, ac NVQs gwaith cymdeithasol, gan gynnwys lleoliadau. Rhowch fanylion nifer y lleoedd hyfforddi o'r fath a'u dosbarthiad ledled Cymru. At hynny, byddem yn croesawu gwybodaeth am y nifer sy'n manteisio ar y lleoedd hyfforddi hyn, a sut yr asesir lefel y galw am leoedd hyfforddi cyfrwng Cymraeg/dwyieithog.

11. Mae ambell randdeiliad wedi codi pryderon nad yw cyllido gofal yn dwyn cost darparu gwasanaethau dwyieithog neu Gymraeg i ystyriaeth, gan gynnwys cynyddu sgiliau Cymraeg yn y gweithlu. Beth yw eich barn am y modd y gellir mynd i'r afael â'r pryderon hyn?

Data

12. Yn eich papur tystiolaeth rydych chi'n cyfeirio at system casglu data newydd ar gyfer gofal cymdeithasol, sy'n casglu data gan ddarparwyr statudol, preifat a gwirfoddol. Amlinellwch sut y bydd y system yn ystyried cyfraniad gofalwyr di-dâl.

Materion eraill

Yn ystod y sesiwn, gwnaethoch gytuno i rannu'r canlynol gyda'r Pwyllgor:

13. Papur briffio ar yr ymgyrch recriwtio *We Care*.

14. Manylion yr adnoddau cenedlaethol sydd ar gael trwy'r strategaeth i gefnogi llesiant staff iechyd a gofal cymdeithasol.